

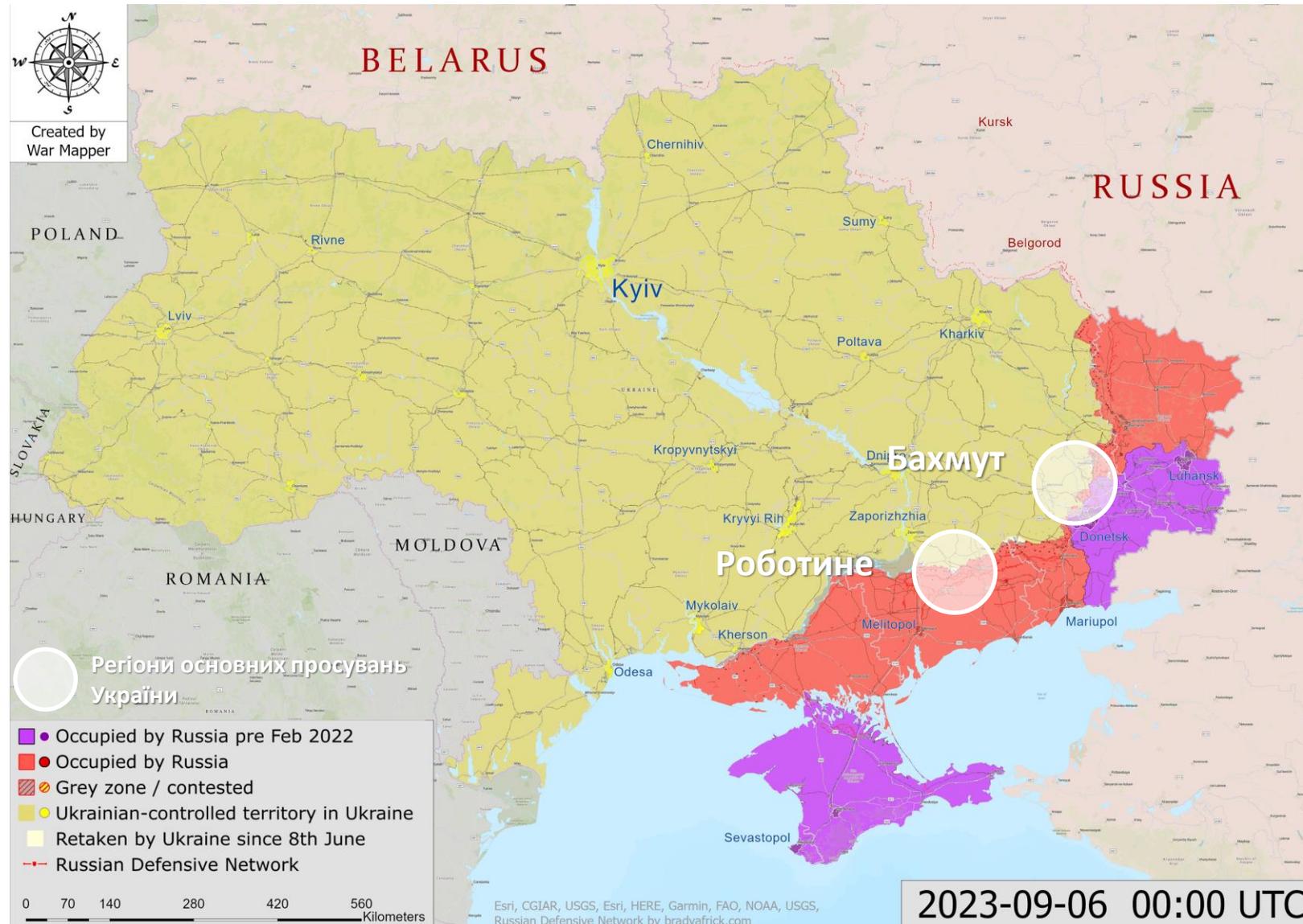

Огляд економіки у серпні.
Спеціальна тема: як зібрати і
експортувати врожай цього року?

ВІЙНА

ОСТАННІ НОВИНИ ВІЙНИ

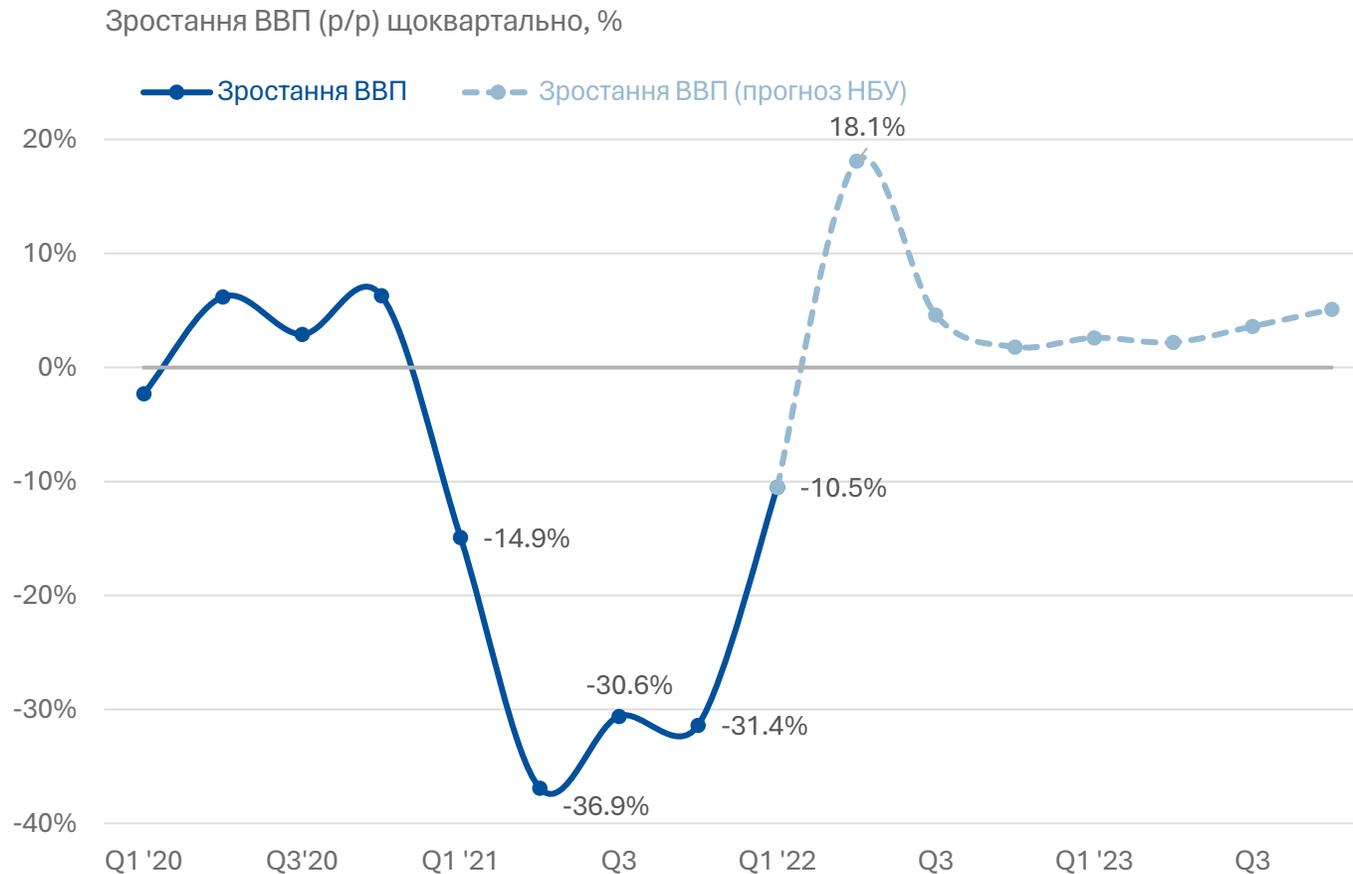
- У серпні тривали контрнаступальні операції українських військ, важкі бої точилися на східному та південному фронтах.
- Українські війська набирали обертів на півдні, прорвавши перші лінії російської оборони під Роботиним.
- Олексій Резніков, міністр оборони України, був відправлений у відставку. Його місце займе Рустем Умеров.
- Євген Пригожин з ПВК "Вагнера" загинув в авіакатастрофі в Росії 23 серпня, через два місяці після спроби державного перевороту.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Прогнозоване зростання ВВП на 3-4% у 2023

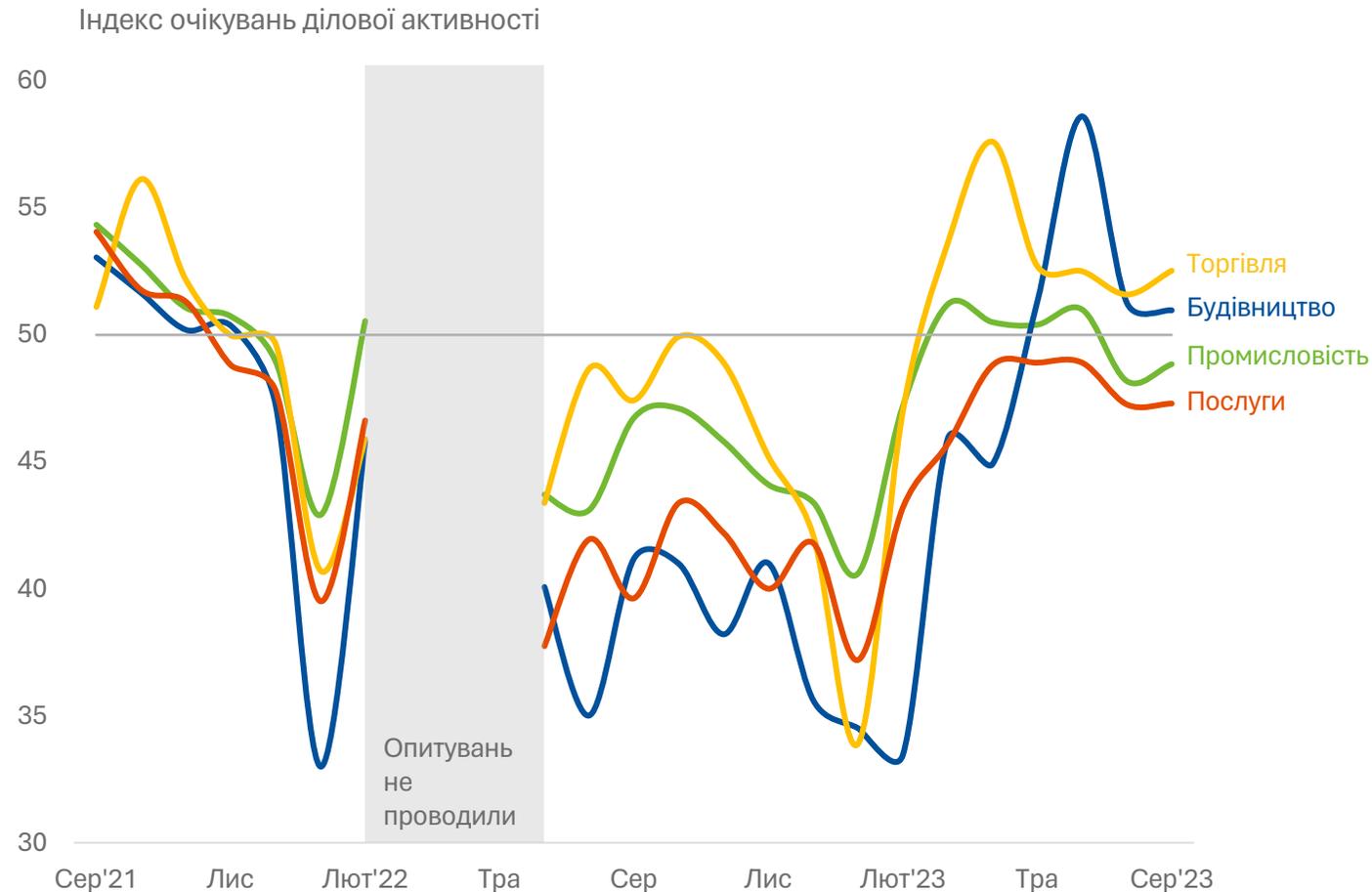

Джерело: державна служба статистики України, НБУ

- Прогнози зростання ВВП у 2023 році покращилися. НБУ прогнозує, що цього року ВВП зросте на 2,9%.
- Це узгоджується з новим прогнозом міністра фінансів Сергія Марченка, який заявив, що ВВП зросте на 3% і більше.
- Міністерка економіки Юлія Свириденко має більш оптимістичний погляд, прогнозуючи зростання ВВП на 4% у 2023 році.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Очікування бізнесу дещо покращилися у серпні

Джерело: НБУ

- У серпні індекс ділових очікувань НБУ склав 49,3 порівняно з 48,8 у липні.
- Очікування підприємств сфери послуг та промисловості є нижчими за "нейтральний" індекс 50,0.
- Будівельні та торговельні компанії більш позитивно дивляться у майбутнє
- Воєнні ризики, логістичні та експортні проблеми, високі ціни на паливо та дефіцит робочої сили стримують економічну активність та довіру підприємств.

ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ

Енергетичний сектор України готується до суворої зими

- Комерційний імпорту електроенергії в серпні подвоївся порівняно з липнем і склав 113 887 МВт·год. Оскільки було експортовано лише 204 МВт·год, чистий експорт електроенергії залишився негативним у серпні.
- У вересні експорт збільшився, а чистий експорт став позитивним.

Чистий комерційний експорт е/е з України у 2023, МВт·год

Джерело: ENTSO-E

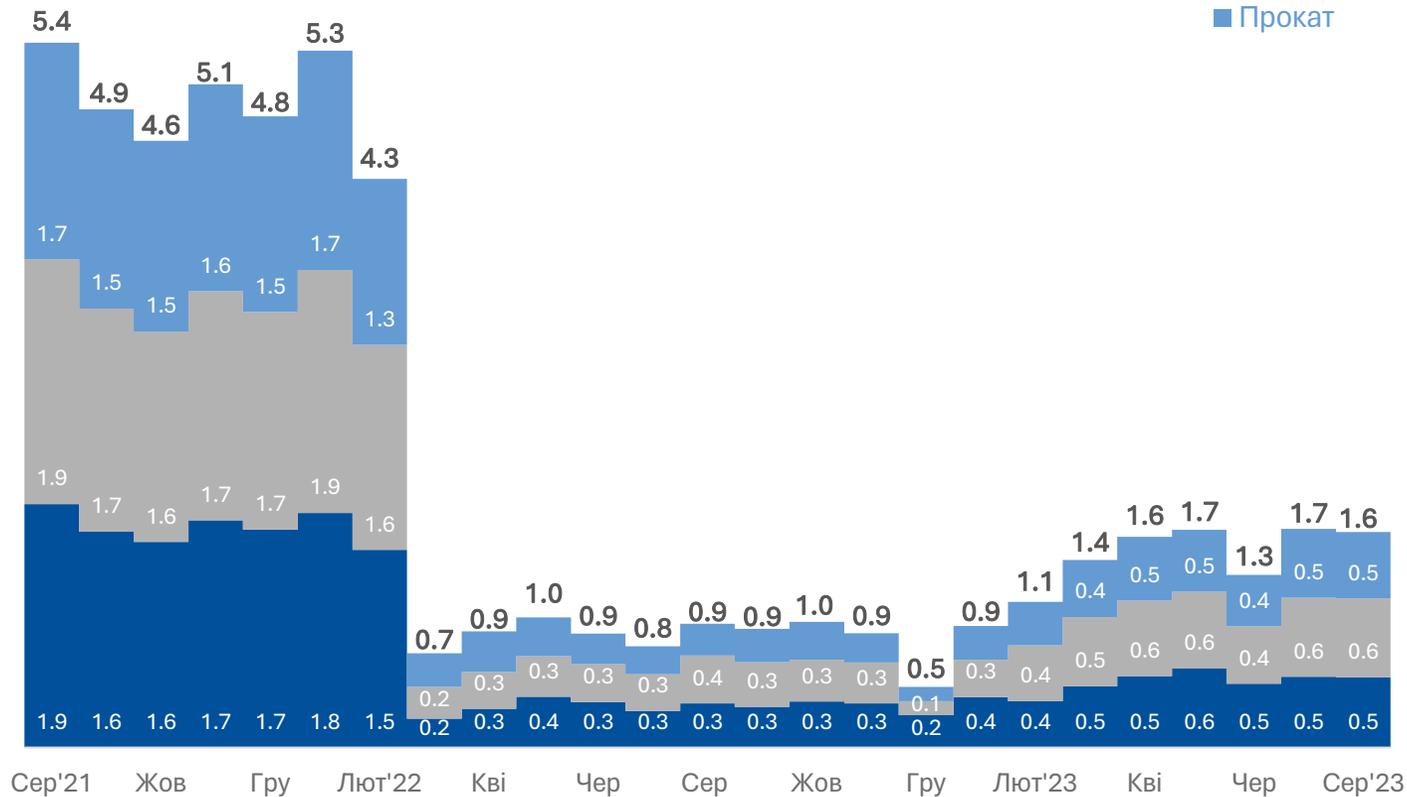
- На електростанціях усе ще тривають планові ремонти. Планові ремонти електромереж виконані на 98%, атомних електростанцій - на 70%, теплових електростанцій - лише на 30%.
- Міністерство енергетики заперечує будь-яку критику, заявляючи, що все йде за планом.
- Україна вже накопичила 14 млрд. м3 природного газу в своїх підземних сховищах з 14,7 млрд. запланованих.
- Однак запаси вугілля могли зменшитися на 0,1 млн тонн через збільшення споживання для виробництва електроенергії в серпні.

ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ

3 портів Чорного моря вийшли 3 перші судна з металом

Металургійне виробництво за основними категоріями та усього, млн тон

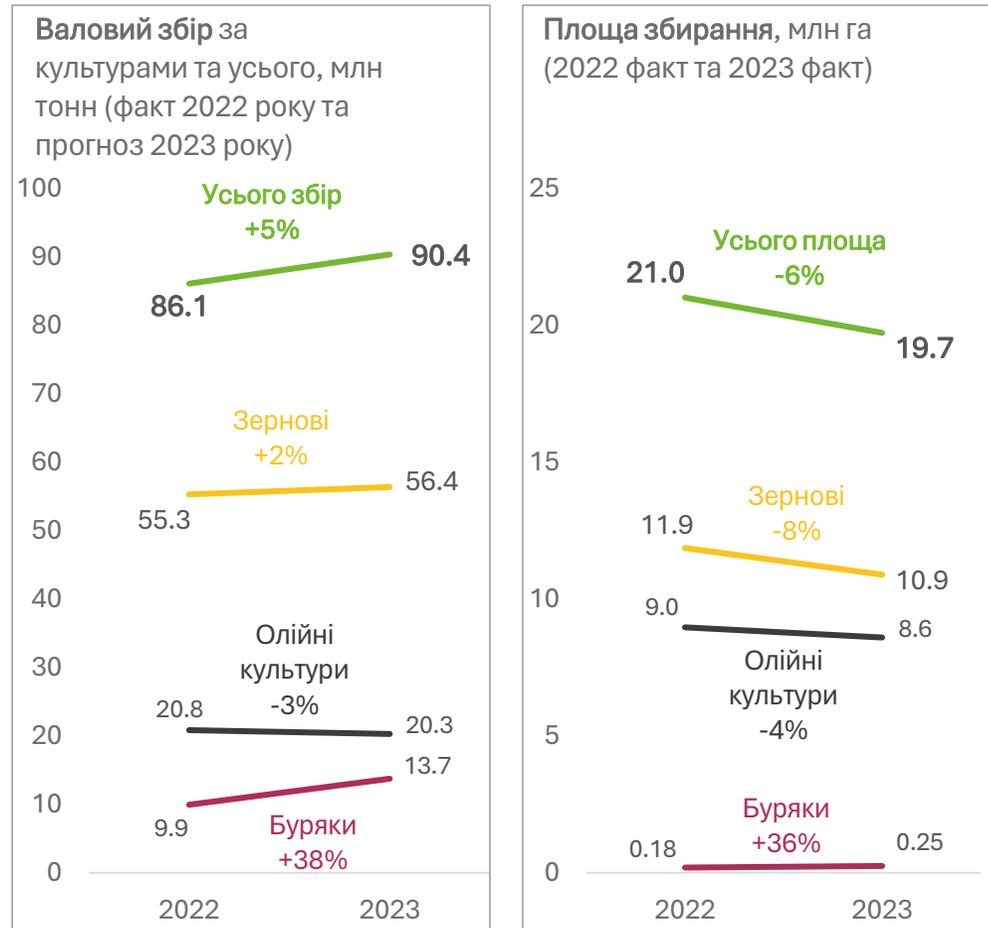
■ Чавун
■ Сталь
■ Прокат

Джерело: Укрметалургпром

- У серпні металургійне виробництво скоротилось на 1,4% порівняно з липнем.
- Логістика залишається однією з головних перешкод подальшому відновленню галузі.
- Виробництво на діючих металургійних заводах становить 55% від рівня 2021 року, на гірничо-збагачувальних комбінатах - 35% від рівня 2021 року.
- Перші три судна з металопрокатом і залізрудним концентратом вийшли з портів Одеси та Південного й успішно покинули українські води.

Урожай зерна буде більшим у 2023 році, навіть попри скорочення посівних площ

Джерело: Міністерство аграрної політики та продовольства

- Прогнозується, що валовий збір у 2023 році буде більшим, ніж торік, завдяки гарній погоді в цьому сезоні.
- Урожай зернових та олійних культур у 2022 році становив 76,1 млн тонн, а у 2023 році прогнозується зростання до 76,7 млн тонн (Мінагрополітики) або навіть до 80,5 млн тонн (Українська зернова асоціація).
- Врожаї будуть більшими, навіть незважаючи на загальне скорочення посівних площ.
- Урожай 2024 року залежатиме від ефективності експортної логістики 2023 року; погода також може бути не такою сприятливою, як цього року.

Життєво важливий доступ до моря опинився під загрозою через атаки

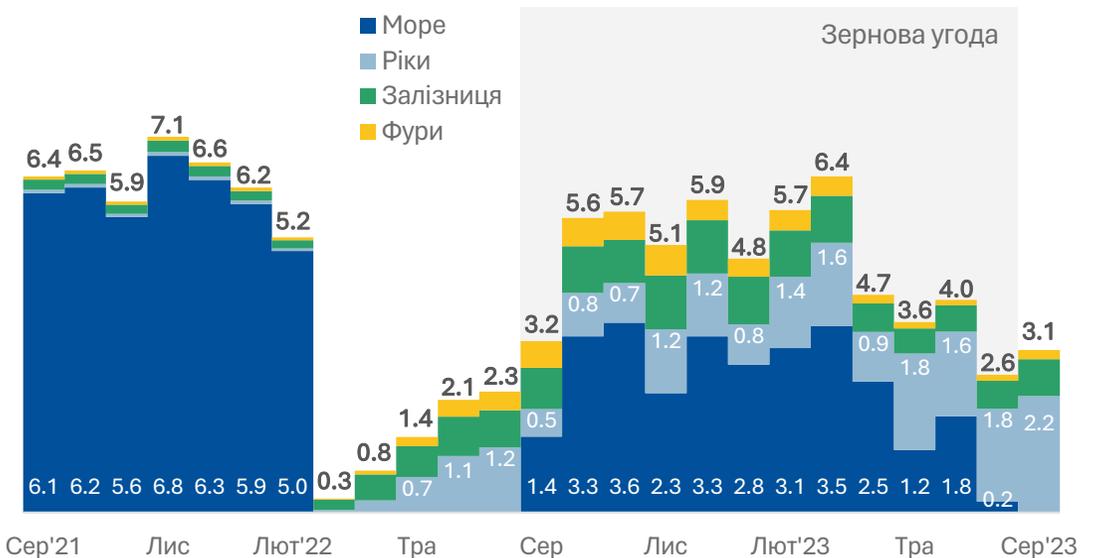

Джерело: Міністерство інфраструктури, Міністерство аграрної політики та продовольства, Державна митна служба, ООН.

Створено за допомогою Datawrapper

- Україна прагне налагодити надійний морський маршрут до портів колишньої зернової угоди. Наразі здійснено 5 успішних вихідних рейсів.
- Дунайські порти мають вирішальне значення як запасні. Однак вони перебувають під постійними російськими атаками.
- Експорт зерна зріс на 19% у серпні, оскільки експортери адаптуються до розпаду Зернової угоди.

Експорт зернових та олійних за видом транспорту та усього, млн т

Джерело: Міністерство інфраструктури, Мінагро, Державна митна служба, ООН.

ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

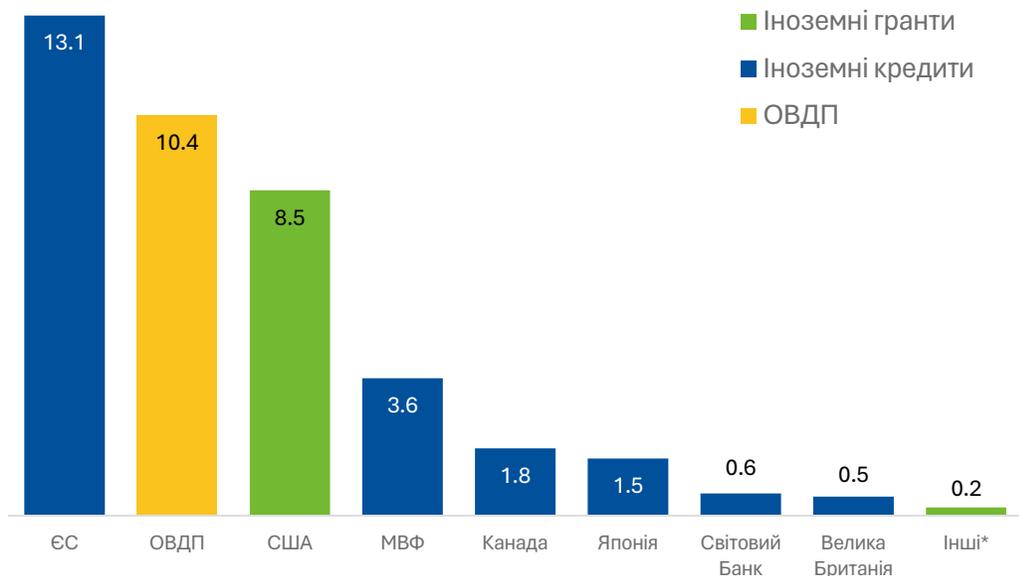
ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

Лише 1,6 млрд доларів США іноземного фінансування в серпні

У серпні Україна отримала лише 1,6 млрд дол. кредиту від ЄС.

Не було жодних виплат від США, хоча в найближчому майбутньому Україна має отримати від цієї країни ще близько 1,5 млрд.

Додаткове фінансування державного бюджету України у 2023, млрд дол. США

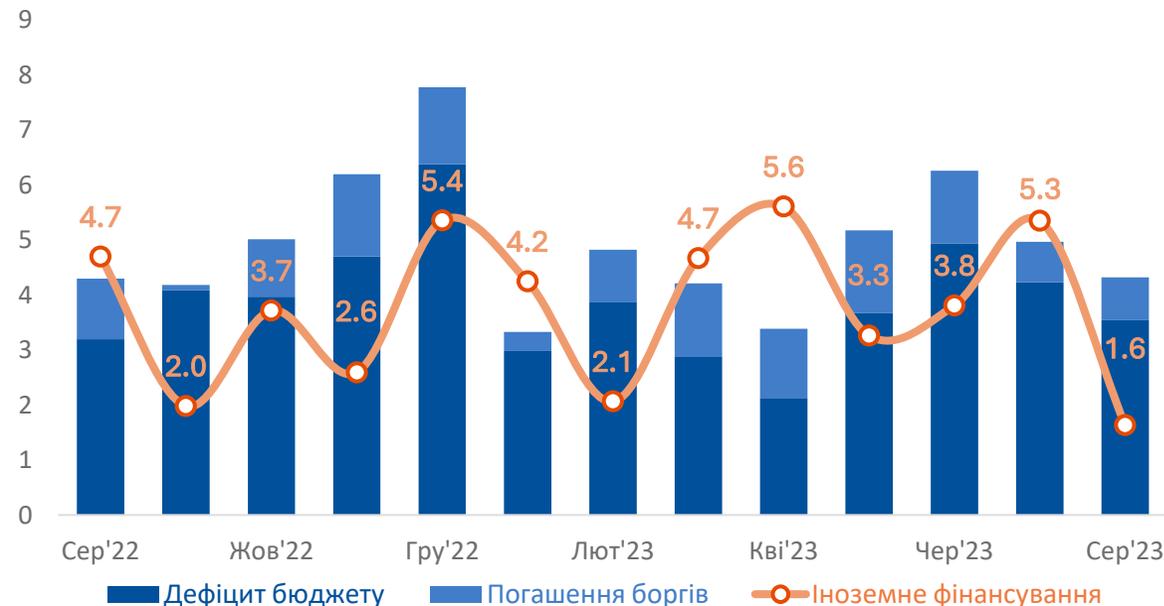
Джерело: Міністерство фінансів

*Німеччина, Іспанія, Фінляндія, Ірландія, Швейцарія, Бельгія, Ісландія, Естонія

8 місяців 2023 року, дол. США:

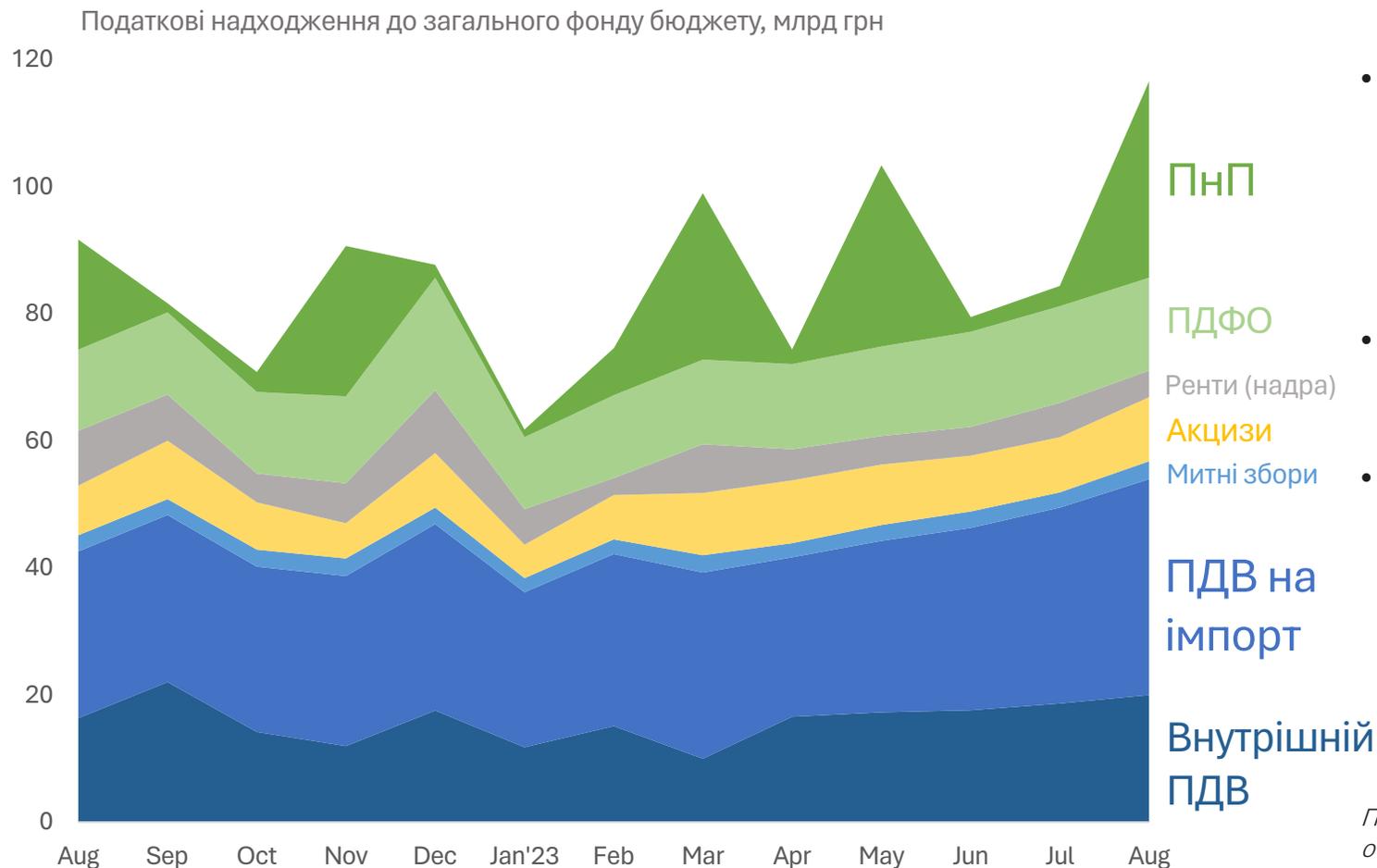
- Дефіцит державного бюджету, погашення боргів: 36,5 млрд
- Надане іноземне фінансування: 30,6 млрд
- Монетарне фінансування відсутнє.
- Розрив фінансування (обіцяне фінансування - бюджетні потреби): 7,2 млрд, буде покритий переважно за рахунок додаткових випусків ОВДП.

Зовнішнє фінансування, дефіцит бюджету та погашення боргу у 2022-23 роках, млрд дол. США

Джерело: Міністерство фінансів, НБУ, розрахунки ЦЕС

Податкові надходження продовжують стабільно зростати завдяки імпорту та високому рівню

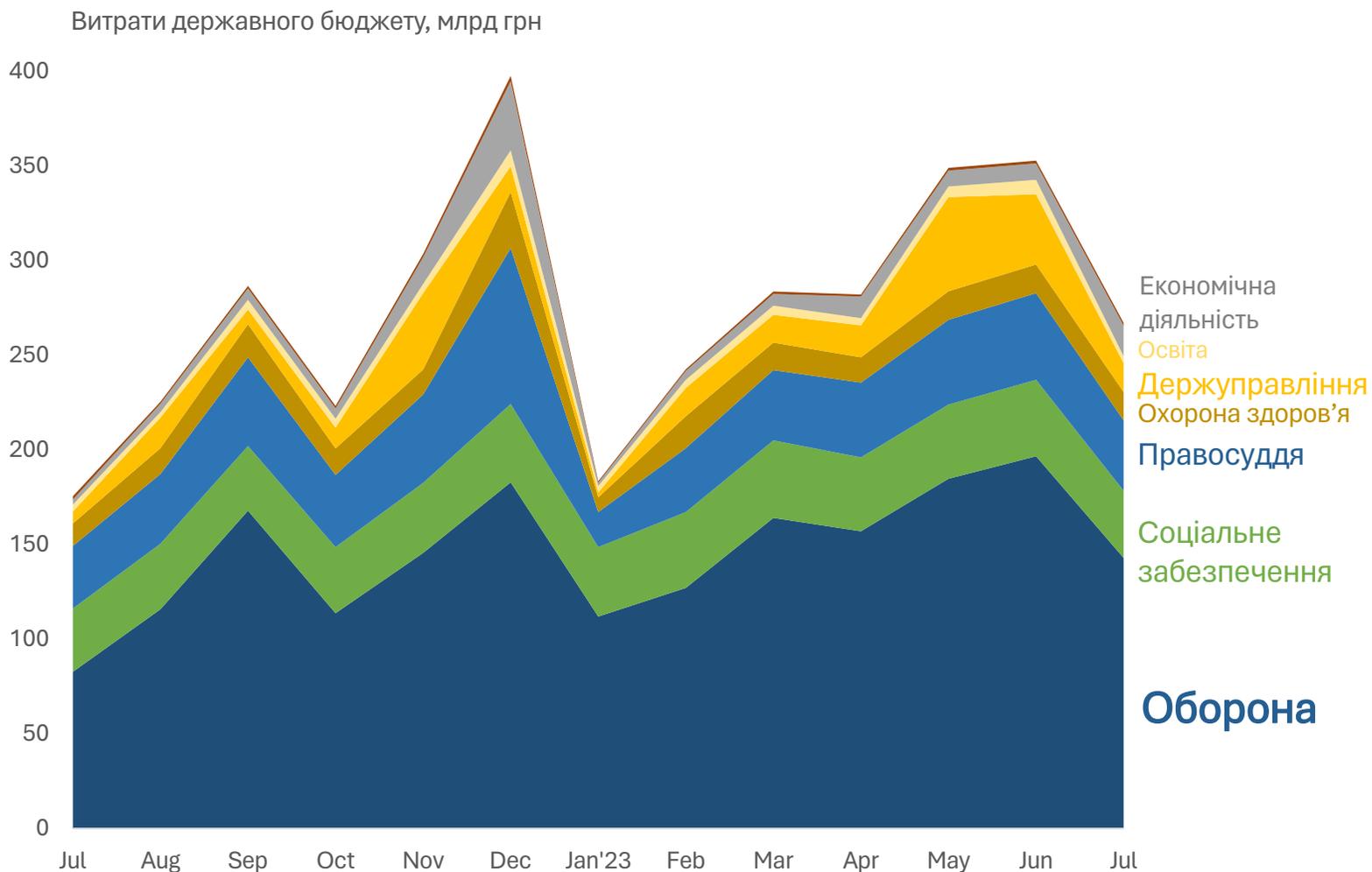

Джерело: Міністерство фінансів

- Податкові надходження в серпні досягли **116,6 млрд грн**
- Імпорт товарів (зростання на 19% р/р) продовжує стимулювати податкові надходження, принісши 34 млрд грн ПДВ, але це може бути нестійким у довгостроковій перспективі через дефіцит поточного рахунку;
- Акцизні надходження зросли на 16% м/м через поповнення старих запасів пального за оновленими ставками акцизного податку.
- Державна митна служба продовжує недовиконувати річний план доходів, пояснюючи це тим, що гривня залишається сильнішою, ніж у початковому бюджетному прогнозі, на 13%. Втім, вплив валютних надходжень компенсується зростанням імпорту на 18 відсоткових пунктів більше, ніж прогнозувалось.

Примітка: детальна розбивка за джерелами не доступна, оскільки станом на поточну дату були опубліковані лише попередні дані за червень

Державні видатки різко скоротилися на оборону та виплату боргів

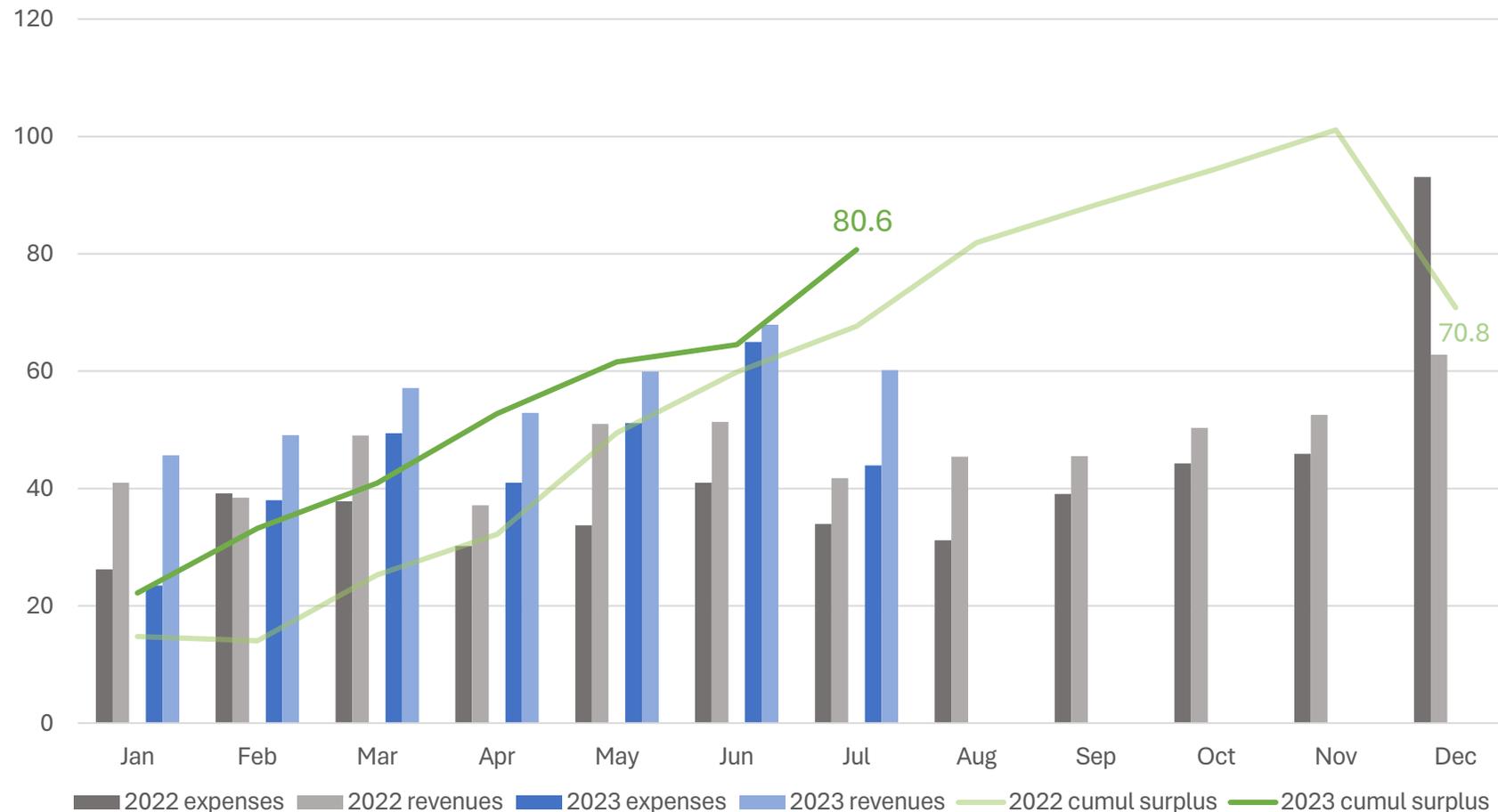

Джерело: Міністерство фінансів

- Щомісячні видатки Державного бюджету в липні скоротилися на 25% р/р до 267 млрд грн
- Видатки на оборону скоротилися на 54,7 млрд грн, в той час як всі інші видатки зменшились на 31 млрд грн, в основному за рахунок зменшення видатків на обслуговування боргу на 21,8 млрд грн (функція "Державне управління")
- Втім, на оборону продовжує припадати 50% державних видатків, або понад чверть державного ВВП.

Профіцит місцевих бюджетів продовжує перевищувати рівень 2022 року

Профіцит місцевих бюджетів у 2022-2023 роках, млрд грн

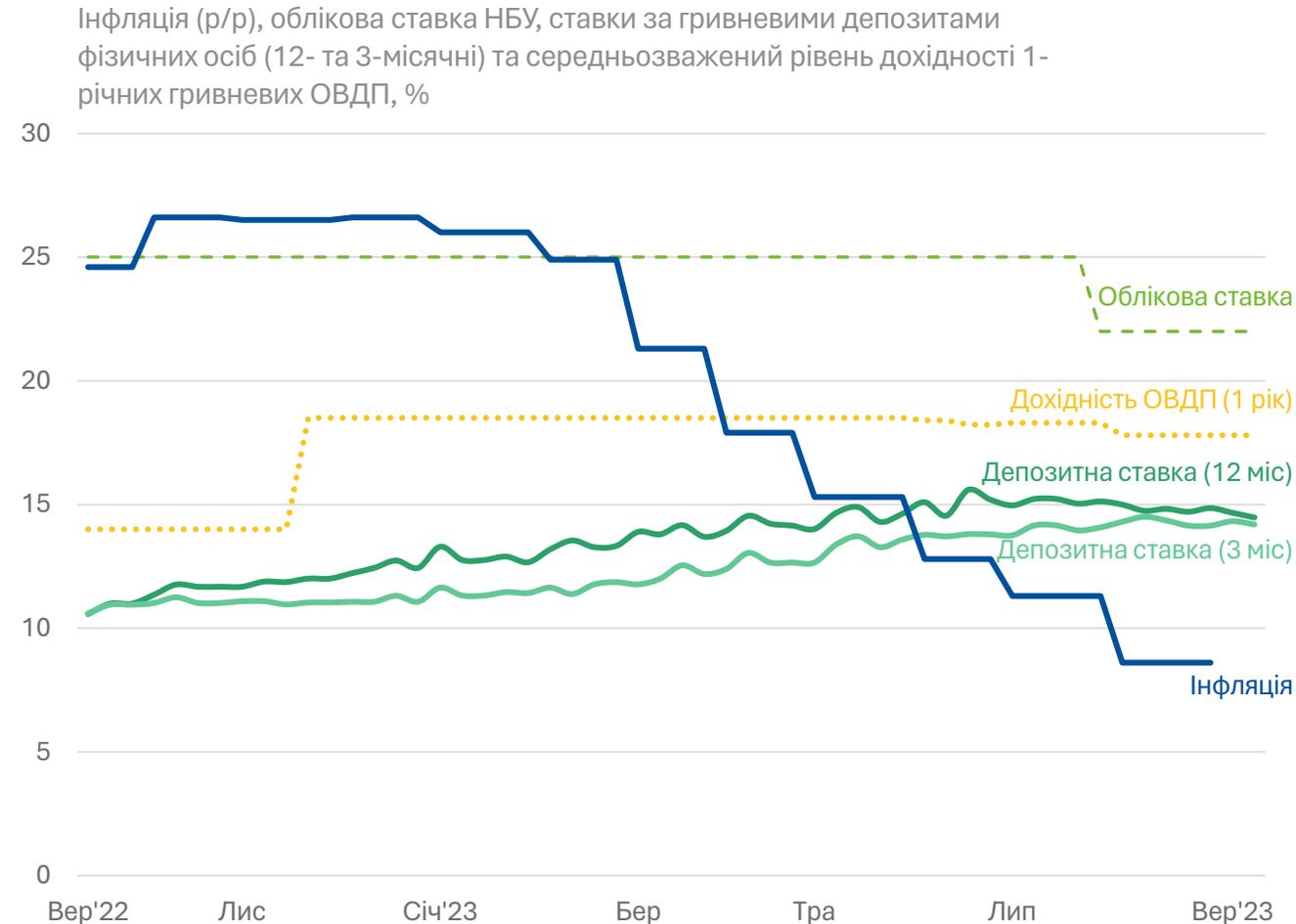
Накопичений профіцит місцевих бюджетів продовжує зростати:

- Надходження від ПДФО, в тому числі від зарплат військових, залишаються високими;
- Видатки в липні різко скоротилися, головним чином через зменшення видатків на освіту: 12,4 млрд грн у липні проти 32,7 млрд грн у червні, тоді як багато статей видатків "мирного часу" залишаються призупиненими урядовою постановою.

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

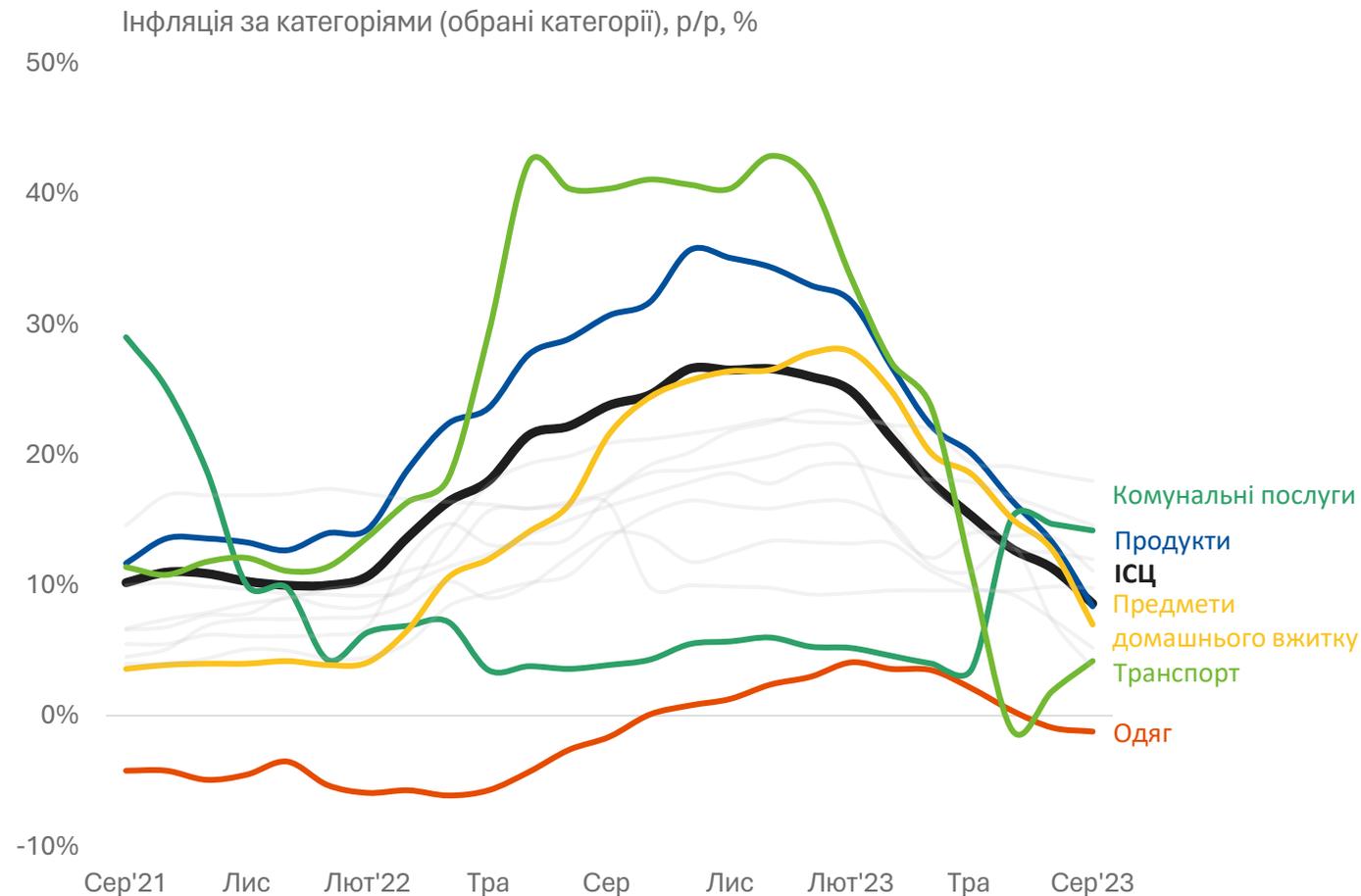
Ставки стабільні, інфляція продовжує сповільнюватися

Джерело: НБУ, Держстат, UIRD

- Облікова ставка залишається незмінною на рівні 22% після того, як НБУ знизив її наприкінці липня 2023 року. Існують очікування, що облікова ставка знижуватиметься й надалі до кінця року, водночас зберігаючи привабливість гривневих активів на достатньо високому рівні.
- Доходність однорічних гривневих військових облігацій залишилася незмінною - 17,8%. На кінець серпня середні ставки за депозитами для фізичних осіб залишилися майже незмінними для 3-місячних (14,1%) та 12-місячних (14,9%) депозитів (фізичних осіб).
- У серпні інфляція знизилася, а зростання споживчих цін сповільнилося до 8,6% у річному вимірі. У місячному вимірі ціни знизилися на 1,4%.

Інфляція сповільнюється; ІСЦ 8,6% р/р у серпні

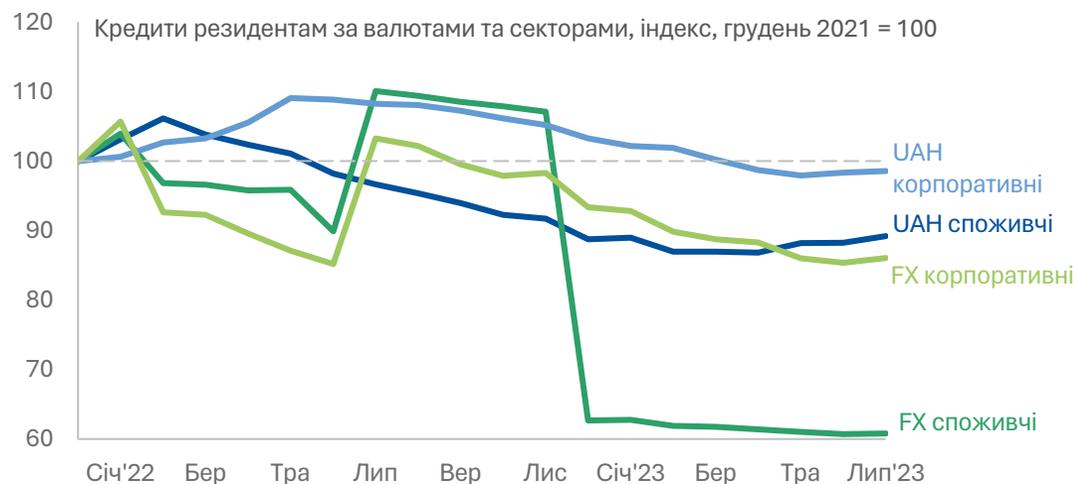
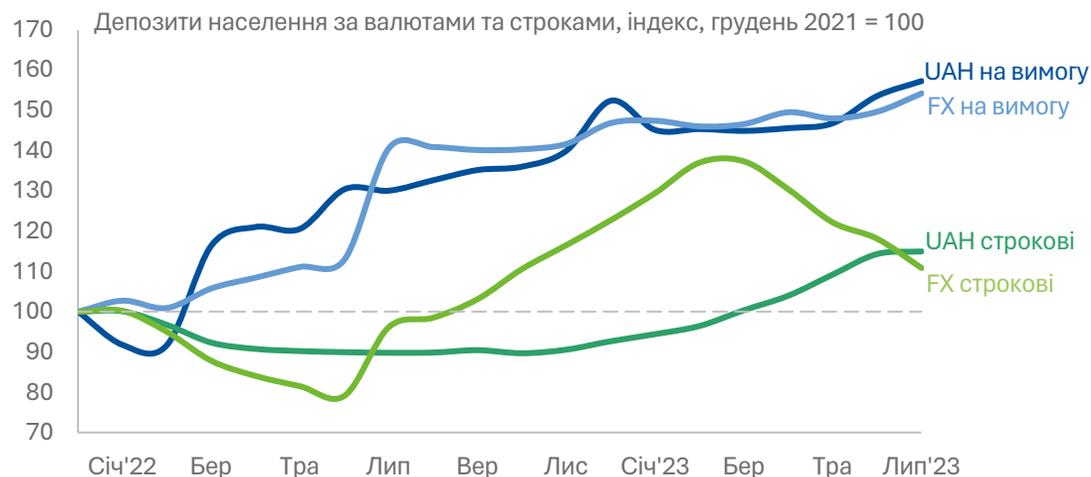

Джерело: Держстат

- За даними Державної служби статистики, інфляція у серпні становила -1,4% порівняно з липнем, що є другим місяцем зниження цін поспіль. З початку року інфляція склала 2,5%.
- Ціни на продукти харчування впали на 3,7% в річному вимірі, в основному через падіння цін на овочі (-37,6% в річному вимірі) та фрукти (-4,2% в річному вимірі). Одяг продовжував дешевшати (-2,3% м/м).
- Окремі групи товарів подорожчали, зокрема транспорт (+3,0% м/м), головним чином через зростання цін на паливо та мастила (+7,4% м/м).
- Інфляційний тиск знизився відповідно до очікувань НБУ. Це було зумовлено покращенням очікувань завдяки збереженню стабільності обмінного курсу та зменшенню тиску з боку витрат бізнесу.

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

Гривневі кредити та депозити зростають

Джерело: НБУ

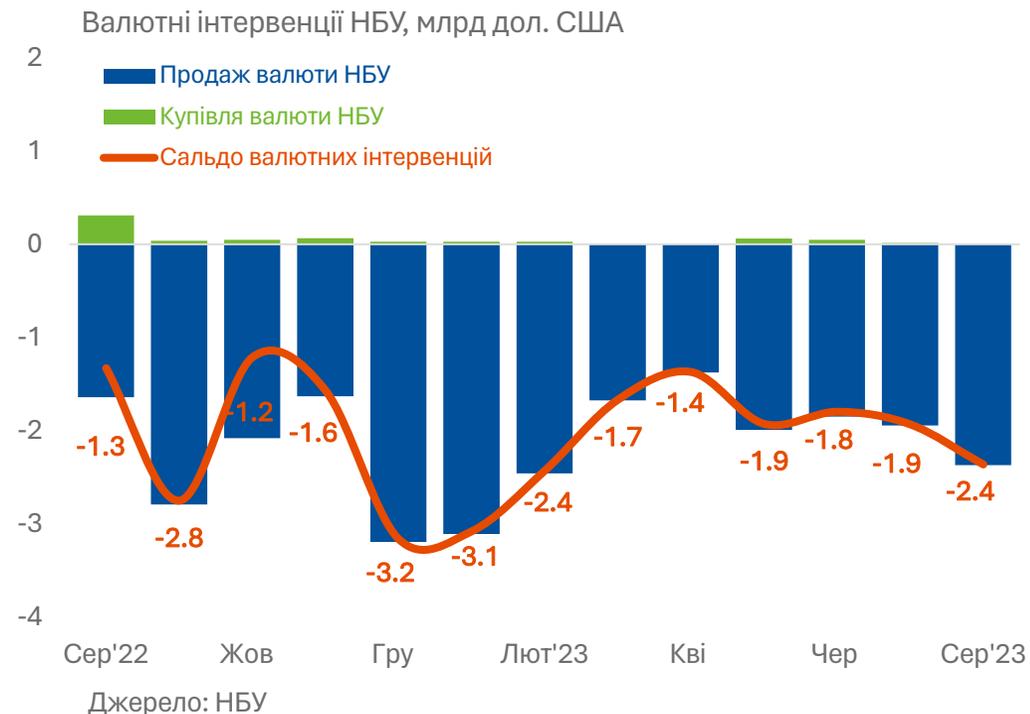
- Обсяг депозитів домогосподарств продовжує зростати, як строкових гривневих, так і на вимогу, завдяки підвищенню відсоткових ставок.
- Водночас строкові вклади в іноземній валюті продовжують скорочуватися. Зміцнення гривні на готівковому ринку знизило дохідність депозитів в іноземній валюті, що спричинило зниження попиту на них.
- Усі види кредитів продемонстрували поступове зростання обсягів вперше з початку повномасштабного вторгнення. Банки повідомили про посилення попиту на кредити для МСБ.
- Більшість кредитів продовжує надаватися за програмою "Доступні кредити 5-7-9%", насамперед у сільському господарстві та торгівлі. Кредити, надані в рамках цієї програми, все ще становлять 1/3 працюючого валового портфеля гривневих корпоративних кредитів.
- Частка непрацюючих кредитів (NPL) у банківському секторі станом на 1 серпня 2023 року становила 39,3%, що на 0,3 п.п. вище, ніж на 1 липня 2023 року.

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

Гривня девальвувала; міжнародні резерви зменшились, але все ще залишаються рекордно високими

Зберігається потреба у значних продажах валюти з боку НБУ. Міжнародні резерви України зменшились на 3,2% в серпні до 40,4 млрд дол. Це сталося через продаж валюти НБУ для збалансування валютного ринку України, що було частково компенсовано надходженнями міжнародної допомоги.

Офіційний курс залишається фіксованим на рівні 36,57 грн/дол. Готівковий курс дещо знизився: 36,75-37,35 грн./дол. 15 липня та 37,00-37,65 грн./дол. 15 серпня. НБУ зняв обмеження на безготівковий продаж валюти населенню, щоб зменшити спред між готівковим та офіційним курсами.

ДЯКУЄМО

Цей текст відображає думку авторів і не обов'язково відображає погляди Німецької економічної групи.